

Рецензия за дисертацията на Alon Itshak Tov/ Алон Ицхак Тов,
На тема: *Социални и педагогически ефекти от приложение на Библиоз-*
нанието в религиозното образование на Израелското начално училище.

Рецензент: Проф.Дфн.Стефан Пенев – ИФС – БАН.

1.Основание. Заповед на Ректора на ЮЗУ- № 2707 от 29.10.2025 г. за назначаване на НЖ по защита на дисертацията на Алон Ицхак Тов за придобиване на Общобразователната и научна степен Доктор.

2. Данни за докторантурата, дисертацията, автореферата и публикациите:

- Алон Ицхак Тов е равин и преподавател по юдаизъм и еврейски изследвания в училището „Or Lezion” (*Светлината на Сион* - прев. мой - С.П.), в гр. Нетания, Израел. Има над 30 години преподавателски стаж.

- Алон Тов е и докторант на самостоятелна подготовка в катедра „Философски и политически науки” във философски ф-т на ЮЗУ „Неофит Рилски”. Научен ръководител/Консултант е доц. д-р Антоанета Николова.

- Дисертацията има обем от 172 страници и се състои от Увод, 3 глави, Заключение, Библиография, самооценка на приносите. За разработването на дисертацията са използвани 75 източника на английски език.

- Авторефератът е с обем 21 стандартни страници А4/ до 42 стр. в книжно тяло А5/. Вярно, точно и според изискванията представя дисертационния труд. Завършва със самооценка на приносите, Насоки за бъдещи изследвания и Списък с изискуемите 3 публикации от ЗРАСРБ за защитата и при регистрацията на дипломата в НАЦИД. Те са по темата на дисертацията.

-Докторантът отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на ЮЗУ. Не съм установил плагиатство. Нямам конфликт на интереси с автора.

- Научни приноси:

3.Оценка на качествата на дисертационния текст: Още в Увода авторът с основание представя основната си теза, предмет и обект на изследването, както и методологията си. Той твърди, че има „пряка връзка между увеличаване на употребата на имената на герои от Библията и повишава-

нето на нивото на мотивацията и интереса на учениците към изучаване на еврейската Библия”. Поставя си за **цел** да намери корелация между интензивното изучаване на имената на Библейски персонажи и може ли това да помогне за създаването на повишен интерес към еврейските библейски изследвания сред учениците. Бъдещият доктор се концентрира върху анализа - Как в контекста на реален учебен процес може да се повиши тяхната мотивация и какви биха били социалните и педагогическите ефекти от тази промяна. **Обект** на изследването е социалното и педагогическото въздействие от използването на библейски изследвания в религиозното образование в израелското начално училище. **Предмет** на изследването е метод на преподаване в класната стая в израелско училище, който се фокусира върху задълбочаване на изучаването на значението на имената на Библейски герои. **Цел и актуалност** на изследването: Да се използва задълбочаване на значението на имената от Библията, за да се стимулира мотивацията, паметта и емпатията сред учениците. И тъй като Библията е в основата на европейската култура, изследването се надява, че този метод на преподаване ще помогне на учениците по целия свят да се заинтересуват от библейския учебен материал и да задълбочат неговото съдържание. Да се проучат и предложат **методи** за засилване на интереса към библейските изследвания в религиозното образование в израелското начално училище и да се проследят неговите социални и педагогически ефекти. **Методологията** предполага да се събират текстове и да се прави концептуален анализ и внимателно четене от една страна, и участващо наблюдение и анализ на учебния процес от друга. Конкретни **методи** са *анализ и рефлексия*. Темата на преподаването е четенето на имена в книгата Битие(sefer Tora - Bereshit, което бих превел като: ספר בראשית / Начало, Генезис, дори и Ставане - б.м. С.П.).

- **Глава първа - I** от дисертацията започва с анализ на израелската образователна система, чиято цел е да покаже мястото на изучаването на Библията /ה'תנ"ך / в нея, както и трудностите пред йешивите /ישיבה/ - букв. *среща* или училищата по религия-юдаизъм-יהדות/. Център на тежестта е препода-

даването на *תורה ובראשית* - Петокнижието –Тората, специално книгата Bereshit (кн. Битие, Genesis). Представени са историята и законовите определения на образователната система в училищата – религиозни, светски и тип „мизрахи”/ *מזרחי* *букв. изток/. Във втора част на гл.1 са представени теорията за **самоопределението** в обучението, която е **теоретичната основа** на дисертацията. Теорията за самоопределението е теория на мотивацията, разработена от Райън и Деси. Целта е да се определят и обяснят силите, които мотивират човека. Авторът въвежда разграничение на понятията за „А-мотивация” и „чиста вътрешна мотивация” (вътрешна мотивация). А-мотивацията е липса на самоуправление. В този случай обучаемият не действа изобщо или действа без желание, без готовност за инвестиране. Това се детерминира от липсата на признаване на смисъла или ценността на дейността, ниско самочувствие, липса на способност, негативни минали преживявания и т.н. „Чистата вътрешна мотивация” се изразява чрез дейност, която се извършва заради вътрешното удовлетворение, удоволствие, свързано със самата дейност, а не заради получаване на външни награди. Вътрешната мотивация функционира при високо ниво на самоуправление. Веднага можем да направим връзка и с теорията за йерархията на потребностите на големия психолог Ейбрахам Маслоу. Именно удовлетворяването в определена степен на по-елементарната, но жизнено важна потребност е условие чрез интегрирана като детерминация, но субективно е с водеща вътрешна мотивация, да се премине към удовлетворяването на следващото ниво. На тази основа може да се предложи и йерархия на субективно значимите ценности. Според теорията за филиация на идеи, идваща от Брентано и Колингууд относно спонтанната активност на субекта и неговата духовност, идеацията на съзнанието може да допусне, че човек има естествена тенденция да бъде заинтересуван, активен, любопитен и любознателен, поради което вътрешната мотивация е неговата естествена тенденция. И когато действието се извършва под външен натиск, тогава се потиска ценностно насоченото регулира-

не. Когато „действието се извършва под... натиск, като желание да се спечели любов или да се избегне отхвърляне, чувства на вина или срам“, тогава нивото на самоуправление е много ниско. Според автора при „регулиране“ става самоидентификация с ценности, или признаване на важността на действието, или разбиране на връзката му с личните цели. При интегрирано регулиране действието се извършва на високо ниво на самоуправление. И в този случай става въпрос за цялостен процес на *интернализация на външната мотивация*. Така се удовлетворяват и основни човешки потребности (като автономия, самочувствие за компетентност и чувство за принадлежност). Съвсем основателно раби Алон Тов заключава, че ако основните потребности не са удовлетворени, то мотивацията и оптимизмът изчезват, което е в унисон и с теорията на Маслоу. Тук е използвана теорията за самоопределението на Райън-Деси (Ryan & Deci, SDT) за важността на създаване на емоционално-психологическо поле на учениците в тяхната учебна среда чрез култивиране на трите основни психологически нужди на обучаемия от автономия, принадлежност и способности, което изисква да създадем подходяща среда за обучение/образование.

- **Глава 2** е посветена на *Библейските изследвания и значението на използването на името на фигура от Библията - тълкуването в еврейската религиозна литература*. Да започнем с няколко предпоставки в Юдаизма, като най-последователната и парадигмална религия-монотеизъм с 613 Божии Заповеди, дадени на Моше Рабейну/ 248 позитивни +365 забранителни/. Факт е, че не се подкрепят отказите от материално битие и социална дейност, защото животът е училище, включително за безсмъртие - (**החיים הם** **בית ספר לאלמוות**). В юдаизма има 5 души' или равнища на духовност: nefesh; neshama; ruah; yehida; haya. Те заедно с тялото – guf поддържат живота - haim, духовност и безсмъртие/ almavet/ на субекта и личността/ prat/. Във философско измерение това подобрява характера на нашия живот и ни води до концепциите и идеите на Платон, Филон Александър от Александрия, Шломо Габирол и Моше Маймонид. Много важен принцип според

мен и автора е, че човекът като сътворен от Всевишния е възвишен и духовен и това го определя като същностно духовен /בן האלוהים/ Ben ha-Elochim или Син на Всевишния/Бог. Ще обърна внимание и на това, че на *иврит* Божието Име и битието са акроними (Ha-Shem & ה' ו' י'). В добавка Алон Тов точно отбелязва, че името на човека е израз на неговата душа. Той се позовава и на раби Шимон бен Гамлиел, че "първите нарекли имената според Св. Дух" /רוח הקודש/. Поради това в тази глава се разглежда значението на назоваването по име, а не само как се именува отделният човек. Даването на име е също различаване между Творец и творение. Авторът обяснява, например, че наричайки животните, Адам ползва правото да ги контролира. Но името директно трябва да корелира и със същността. А четенето на името свързва божествената идея и нейното практическо значение в този свят. Подкрепям автора в тезата, че едни и същи принципи и закони, дадени в Тората, действат на всички равнища на битийстване, но тяхното практическо приложение и значение не е еднозначно. Можем да се съгласим с него и за това, че начинът на четене и произнасяне на името има ефект върху наименования.

- **Глава 3-та** е с повече приложен характер. Тя се занимава с анализ на уроците и наблюдаващо изследване в класната стая. Като опитен преподавател с голям стаж авторът е отчел, че както са различни отделните личности, такава е и работата на учениците. Тя, колкото и да се задава еднотипно, си остава индивидуална и уникална. Това се отнася и до хората с еднакви имена, които ще бъдат неповторими личности и несподелими субекти. Дори тук връзката между именуващия и именувания ще бъде като създателя на художествено произведение и самостоятелния публичен живот на творбата му. Самият лингвистичен анализ на имената демонстрира тезата: Адам-червено-зем, Ева/Нава – майката, даваща живот; Абрахам –възвишен баща/ родоначалник на народи; Сара и Сарра- принцеса, княгиня; Исак –весел, смеещ се; Яков - Бог прибавя; Ной-спокоен; Йехуда-слава на Бог и т.н.

- В **Заключението** си бъдещият/ за мен вече/ Доктор Алон Тов прави ця-

лостна интеграция на изследването си. Той отбелязва, че Именуването по принцип може да бъде напомняне за събитие или принадлежност към култура или религия. Името може също така да бъде израз на попечителство и дори борба. Имената могат да бъдат послание към обществото, очакване на поведение, дори възлагане на мисия. Авторът акцентира върху структурата на урока, но и върху ползата от тяхното изучаване и употреба. Важно значение имат и планирането на урока, и преживяването на удовлетворение и от преподавателя, и от учениците. Именно така липсата на позитивни очаквания от учениците може да се замени с удовлетворение и ползи като: приобщеност, осъзнаване на собствената стойност, самоидентичност, хармония между културната общност и личността. А това води и до по-голяма автономия, чувства за компетентност и свързаност, а накрая към повишаване на цялостната мотивация на личността.

4. Приноси на дисертационния труд: *Приемам всички приноси самооценки на автора*, относно: 1. Иновативно приложение на теорията за самоопределението и намиране на ефективно решение за свързване на учениците в еврейските религиозни училища с изучаването на Библията. 2. Представяне на значението на имената на библейските герои и тяхната връзка със съвременността. (Бих добавил и: Опит за практическо възстановяване на човешката духовност!)

5. Бележки и препоръки: Ще е полезно, ако авторът след преработка издаде дисертацията си на английски език и на иврит. Текстът би се усъвършенствал и ако той развие някои идеи от рецензиите на Научното Жури.

6. Заключение: Дисертацията е както професионална, така и написана с вдъхновение. Убедено гласувам **ДА СЕ ПРИСЪДИ** общообразователната и научна степен **ДОКТОР** на раби Алон Ицхак Тов/ ***Alon Itshak Tov***.

19.12.2025 / 5786/

Рецензент: *Проф. Дфн. Ст. Пенев:*

Email - служ. (stefan.penov@ips.bas.bg)

(stevesal5776@gmail.com)

Review of the Dissertation of Alon Itshak Tov

On the topic: ***Social and pedagogical effects of the application of Biblical Studies in Religious education in Israeli primary Schools.***

Reviewer: Professor, Dr.Ph.sc. Stefan Penov – IPS – BAS.

1. Basis. Order of the Rector of Southwestern University No. 2707 of October 29, 2025 on the appointment of a Scientific Jury for the defense of the dissertation of Alon Yitzhak Tov for the acquisition of the General Educational and Scientific Degree of Doctor.

2. Data on the doctoral studies, dissertation, abstract and publications:

- Alon Yitzhak Tov is a rabbi and a lecturer in Judaism and Jewish studies at the school "Or Lezion" (Light of Zion - my translation - S.P.), in the city of Netanya, Israel. He has over 30 years of teaching experience. - Alon Tov is also a doctoral student in independent training at the Department of "Philosophy and Political Sciences" in the Faculty of Philosophy of the South-West University "Neofit Rilski". Scientific supervisor/Consultant is Assoc. Prof. Dr. Antoaneta Nikolova. - The dissertation has a volume of 172 pages and consists of an Introduction, 3 chapters, Conclusion, Bibliography, self-assessment of the contributions. 75 sources in English were used for the development of the dissertation. - The abstract is 21 standard pages A4/up to 42 pages in A5 format/. It presents the dissertation work truthfully, accurately and according to the requirements. It ends with a self-assessment of the contributions, Guidelines for future research and a List of the 3 publications required by the Law of DASRB for the defense and registration of the diploma in the NACID. They are on the topic of the dissertation. -The doctoral student meets the requirements of the Law of DASRB and the Regulations of the South-West University. I have not established plagiarism. I have no conflict of interest with the author.

- Scientific contributions:

3. Assessment of the quality of the dissertation text: Already in the Introduction, the author rightly presents his main thesis, subject and object of the study, as well as his methodology. He claims that there is a "direct connection between increasing the use of the names of characters from the Bible and increasing the

level of motivation and interest of students in studying the Hebrew Bible". He sets himself the goal of finding a correlation between the intensive study of the names of Biblical characters and whether this can help create increased interest in Hebrew biblical studies among students. The future doctor focuses on the analysis - How in the context of a real learning process can their motivation be increased and what would be the social and pedagogical effects of this change. The object of the study is the social and pedagogical impact of the use of biblical studies in religious education in Israeli primary schools. The subject of the study is a classroom teaching method in an Israeli school that focuses on deepening the study of the meaning of the names of Biblical characters. Purpose and relevance of the study: To use deepening the meaning of names from the Bible to stimulate motivation, memory and empathy among students. And since the Bible is the basis of European culture, the study hopes that this teaching method will help students around the world to become interested in biblical teaching material and deepen its content. To study and propose methods for enhancing interest in biblical studies in religious education in Israeli primary schools and to trace its social and pedagogical effects. The methodology involves collecting texts and conducting conceptual analysis and careful reading on the one hand, and participatory observation and analysis of the learning process on the other. Specific methods are analysis and reflection. The topic of teaching is the reading of names in the book of Genesis (sefer Tora - Bereshit, which I would translate as: ספר בראשית / Beginning, Genesis, even Becoming – my note - S.P.).

- **Chapter One** - I of the dissertation begins with an analysis of the Israeli educational system, the purpose of which is to show the place of Bible study/התנ"ך in it, as well as the difficulties faced by the yeshivas / ישיבה - literary *meeting* or *schools of religion* - *Judaism*-יְהוּדִיּוּת/. The center of gravity is the teaching of *תורה ובראשית* - the Pentateuch - the Torah, especially the book Bereshit (Book of Genesis). The history and legal definitions of the educational system in schools - religious, secular and "Mizrahi" type / *מיזרחי* lit. *East*/ are presented. In the second part of Chapter 1, the theory of self-determination in education is presented, which is the theoretical basis of the dissertation. The theory of self-determination is a theory of motivation, developed by Ryan and Deci.

The aim is to define and explain the forces that motivate a person. The author introduces a distinction between the concepts of “A-motivation” and “pure intrinsic motivation” (intrinsic motivation). A-motivation is a lack of self-control. In this case, the learner does not act at all or acts without desire, without readiness to invest. This is determined by the lack of recognition of the meaning or value of the activity, low self-esteem, lack of ability, negative past experiences, etc. “Pure intrinsic motivation” is expressed through activity that is carried out for the sake of internal satisfaction, pleasure associated with the activity itself, and not for the sake of receiving external rewards. Intrinsic motivation functions at a high level of self-control. We can immediately make a connection with the theory of the hierarchy of needs of the great psychologist Abraham Maslow. It is the satisfaction to a certain extent of the more elementary, but vital need that is a condition for moving on to the satisfaction of the next level, through an integrated determination, but subjectively with a leading internal motivation. On this basis, a hierarchy of subjectively significant values can be proposed. According to the theory of filiations of ideas, coming from Brentano and Collingwood regarding the spontaneous activity of the subject and his spirituality, the ideation of consciousness can assume that a person has a natural tendency to be interested, active, curious and inquisitive, which is why internal motivation is his natural tendency. And when the action is carried out under external pressure, then the value-oriented regulation is suppressed.

When “the action is performed under... pressure, such as a desire to gain love or to avoid rejection, feelings of guilt or shame,” then the level of self-control is very low. According to the author, “regulation” involves self-identification with values, or recognition of the importance of the action, or understanding its connection with personal goals. In integrated regulation, the action is performed at a high level of self-control. In this case, too, it is a question of a comprehensive process of internalization of external motivation. In this way, basic human needs (such as autonomy, self-esteem, competence, and a sense of belonging) are also satisfied. Rabbi Alon Tov quite rightly concludes that if basic needs are not met, motivation and optimism disappear, which is also in line with Maslow's theory. Here, Ryan & Deci's self-determination theory (SDT) is used for the importance of creating an emotional-psychological field for students in their learning environment by cultivating the three basic psychological needs of the

learner: autonomy, belonging, and competence, which requires us to create an appropriate learning/educational environment.

- **Chapter 2** is devoted to Biblical studies and the significance of using the name of a figure from the Bible - the interpretation in Jewish religious literature. Let's start with a few premises in Judaism, such as the most consistent and paradigmatic religion - monotheism with 613 Commandments of God, given to Moshe Rabbeinu / 248 positive and 365 prohibitive /. The fact is that it does not support the rejection of material existence and social activity, because this life is a school, including for immortality - (החיים הם בית ספר לאלמוות). In Judaism there are 5 souls or levels of spirituality: *nefesh*; *neshama*; *ruah*; *yehida*; *haya*. Together with the body – *guf*, they support life – *haim*, spirituality and immortality/ *almavet*/ of the subject and personality/ *prat*/. In a philosophical dimension, this improves the character of our life and leads us to the concepts and ideas of Plato, Philo Alexander of Alexandria, Shlomo Gabirol and Moshe Maimonides. A very important principle, in my opinion and that of the author, is that man, as created by the Almighty, is sublime and spiritual, and this defines him as essentially spiritual / **בן האלוהים** / Ben ha-Elochim or Son of God. I will also draw attention to the fact that in Hebrew, being and God's Name are acronyms (Ha-Shem & **הויה**). In addition, Alon Tov accurately notes that a person's name is an expression of his soul. He also refers to Rabbi Shimon ben Gamliel as "the first to name according to the Holy Spirit" / **ריוה הקודש** /. Therefore, this chapter examines the meaning of naming by name, and not only how an individual is named. Naming is also a distinction between the Creator and creation. The author explains, for example, that by naming the animals, Adam exercises the right to control them. But the name must also directly correlate with the essence. And the reading of the name connects the divine idea and its practical meaning in this world. I can support the author with the idea that the same principles and laws given in the Torah operate at all levels of existence, but their practical application and meaning are not unambiguous. We can also agree with him that the way the name is read and pronounced has an effect on the named.

- **Chapter 3** is more applied in fact. It deals with the analysis of lessons and observational research in the classroom. As an experienced teacher with exten-

sive experience, the author has noted that just as individual personalities are different, so is the work of students. It, no matter how uniformly it is presented, remains individual and unique. This also applies to people with the same names, who will be unique personalities and indivisible subjects. Even here, the relationship between the namer and the named will be like the creator of a work of art and the independent public life of his work. The linguistic analysis of the names itself demonstrates the thesis: *Adam*-red-earth, *Eve/Hava* – the mother, giving life; *Abraham* – exalted father/ancestor of nations; *Sarah* and *Sarah*- princess, duchess; *Isaac* – cheerful, laughing; *Jacob* - God adds; *Noah*-calm; *Yehuda*-glory to God, etc.

- **In his Conclusion**, the future/ and for me already/ Doctor – Alon Tov makes a complete integration of his research. He notes that Naming in principle can be a reminder of an event or belonging to a culture or religion. The name can also be an expression of guardianship and even struggle. Names can be a message to society, an expectation of behavior, even the assignment of a mission. The author emphasizes the structure of the lesson, but also the benefit of their study and use. The planning of the lesson and the experience of satisfaction by both the teacher and the students are also important. This is how the lack of positive expectations from the students can be replaced with satisfaction and benefits such as: belonging, awareness of one's own worth, self-identity, harmony between the cultural community and the individual. And this leads to greater autonomy, feelings of competence and connectedness, and ultimately to an increase in the overall motivation of the person.

4. Contributions of the dissertation: I accept all the author's self-assessments regarding: 1. Innovative application of the theory of self-determination and finding an effective solution for connecting students in Jewish religious schools with the study of the Bible. 2. Presentation of the meaning of the names of biblical characters and their connection with modernity. (I would even add 3. An attempt at a practical restoration of human spirituality!)

5. Notes and recommendations: It would be useful if the author, after revision, publishes his dissertation in English and Hebrew. The text would also be improved if he develops some ideas from the reviews of the Scientific Jury.

6. Conclusion: The dissertation is both professional and written with inspiration. I vote with conviction TO AWARD the general educational and scientific degree of DOCTOR to Rabbi Alon Itshak Tov.

19.12.2025 / 5786/ Reviewer: Professor, Dr.Ph.sc. *St. Penov*:

Email – Office/service (stefan.penov@ips.bas.bg)

Personal - (stevesal5783@gmail.com)